

Asia: VN/11255/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

2 § Määritelmät

-

6 § Valviran tehtävät

-

22 § Eräiden muiden tuotteiden valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

-

25 a § Savuttomia nikotiinituotteita koskevat vaatimukset

Savuttomille nikotiinituotteille esitetty sallittu yläraja, enintään 20 mg grammassa tuotetta on aivan liian korkea. Tämä nikotiinipitoisuus on merkittävästi korkeampi verrattuna muihin tupakkalaissa määriteltyihin tupakka- ja nikotiinituotteisiin. Lisäksi kun nikotiiniraja on esitetty grammaa, ei annosta kohden, annoskoko kasvatamalla yhdessä pussissa olevan nikotiinin määrä voi nousta hengenvaarallisen korkeaksi.

Sydänliitto pitää välttämättömänä laskea sallitun nikotiinipitoisuuden määrää ja määrittää joko savuttomille nikotiinituotteille myös enimmäisannos- ja pakkauskoko tai korkein sallittu nikotiinimäärä annosta kohden. Nikotiinirajojen määrittelyssä voidaan hyödyntää esimerkiksi Tanskassa juuri tehtyjä päätöksiä nikotiinipussien nikotiinipitoisuuksista.

Esitysluonnoksen makuaineita koskevat kirjaukset ovat ongelmallisia ja tulkinnanvaraisia. Sydänliitto pitää tärkeänä, että savuttomia nikotiinituotteita koskisivat samat tunnusomaisten makujen kiellot kuin muita tupakka- ja nikotiinituotteita. Maku- ja hajuaineilla pyritään lisäämään tuotteiden kiinnostavuutta ja hämärtämään ymmärrystä tuotteiden vaarallisuudesta. Lisäksi on hyvin tulkinnanvaraista, mitkä maut olisivat omiaan houkuttelemaan juuri nuoria.

Sydänliitto esittää, että nikotiinipussien sallittujen makuaineiden lista on ns. positiivista ja nikotiinipusseissa vain tupakan maku sallitaan. Lisäksi Sydänliitto pitää tärkeänä sitä, että

savuttomat nikotiinituotteet eivät saa sisältää lisäaineita, jotka edistävät nikotiinin imeytymistä. Mentolin osalta ei ole perustetta poiketa kiellosta.

29 a § Ilmoitukset savuttomista nikotiinituotteista

-

29 b § Myyntimäärät savuttomista nikotiinituotteista

-

30 § Eräitä muita tuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

-

31 § Vähittäismyyntipakkauksia koskeva yleissäännös

-

39 a § Savuttoman nikotiinituotteen vähittäismyyntipakkauksen merkinnät

Sydänliitto pitää tärkeänä, että esityksen mukaisesti savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntipakkausten merkintöjä ja ulkoasua säädellään tiukasti. Tärkeää, että STM:n asetuksella voidaan antaa tarkempia säädöksiä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun terveystietojen tekstistä ja muusta määrittelystä.

39 b § Savuttoman nikotiinituotteen vähittäismyyntipakkauksen muu ulkoasu

-

39 c § Savuttoman nikotiinituotteen ulkoasu

-

40 § Varoitusmerkintöjä koskeva poikkeus ulkomaanliikenteessä

-

44 § Vähittäismyyntin luvanvaraisuus

-

48 § Ilmoitus nikotiinestien ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyyntistä

-

50 § Tukkuvaraus ilmoituksenvaraisuus

-

52 a § Tupakkatuotteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden maustamiseen tarkoitettujen tuotteiden myyntikielto

-

53 § Kielto myydä alaikäiselle

Samalla kun savuttomat nikotiinituotteet lisätään tupakkalakiin, niin niiden kuin tupakkatuotteiden ja nikotiininesteidenkin myynnin, luovuttamisen ja välittämisen alaikäraja tulisi nostaa 20 ikävuoteen.

58 § Etämyynnin kieltö

-

59 § Tullihuutokaupalla myynnin kieltö

-

60 § Tukku myynnin rajoitukset

-

62 § Alaikäisiä koskeva maahantuontikieltö

Sydänliitto esittää tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän ehdotuksen mukaisesti, että tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja nikotiinia sisältäviä tupakan vastikkeiden maahantuonti- ja hallussapitokieltöä koskeva ikäraja nostetaan 20 vuoteen.

63 § Eräiden savuttomien tupakkatuotteiden maahantuontikieltö

Vaikka omaan käyttöön tuodun nuuskan myynti on kiellettyä, sitä tapahtuu yleisesti. Nuuskan saatavuutta Suomessa on edistänyt korkea sallitun matkustajatuonnin määrä, 1000 grammaa vuorokaudessa. Tätä rajaa esitysluonnoksessa ehdotetaan laskettavaksi 500 grammaan. Suunta on oikea, mutta toimi ei ole riittävä toimi. Sydänliitto esittää tupakka- ja nikotiinipolitiikan kehittämistyöryhmän ehdotuksen mukaisesti, että nuuskan, purutupakan ja nenänuuskan maahantuonti kielletään matkustajatuonnissa kokonaan.

65 § Kielto tuoda maahan etäviestimen välityksellä hankittuja tuotteita

-

66 § Matkustajatuonnin aikarajat

-

67 § Matkustajatuonnin määrälliset rajat

Enintään 500 gramman maahantuontimahdollisuus yhdistettynä muiden tupakkatuotteiden maahantuonnin enimmäismääriin mahdollistaa henkilökohtaiseen käyttöön kohtuuttoman suuren määrän maahantuonnin. Rajoitus ei ole riittävä ehkäisemään nikotiinipussien käytön yleistymistä nuorilla.

Sydänliitto muistuttaa, että tupakkalakimme tavoitteena on tupakka- ja muiden nikotiinituotteiden käytön loppuminen ja yksi sen tärkeimmistä tavoitteista on suojella lapsia ja nuoria tupakka- ja nikotiinituotteilta ja niiden käytöstä aiheutuvilta haitoilta. Myös savuttomien nikotiinituotteiden matkustajatuontiakin tulee säädellä erittäin tiukasti, jotta se ei lisäisi nikotiinituotteiden kulutusta ja nikotiiniriippuvaisuutta.

74 § Yleiset tupakointikiellot

Sydänliitto kannattaa esitystä kieltää myös savuttomien nikotiinituotteiden käyttö esityksessä mainituissa paikoissa. Lisäksi niiden käyttö tupakkatuotteiden tapaan tulisi kieltää myös yleisiltä uimarannoilta.

80 § Tupakointikieltoa koskevat opasteet

-

81 § Tupakointikieltojen toimeenpano

-

90 § Hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittävät maksut

-

91 § Tupakkalain valvontamaksut

-

94 § Tuotevalvontaa koskevien tietojen tallentaminen ja julkaiseminen

-

97 § Vähittäismyyntiluvan peruuttaminen

-

100 § Myyntikielto

-

109 § Tupakan myyntirikos

-

113 § Tupakointirikkomus

-

117 § Myyntipäällykset

-

118 § Hallussapitokielto

-

119 § Hävittäminen

-

Voimaantulo

-

Muuta kommentoitavaa?

-

Hohtari Katja
Suomen Sydänliitto ry